ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο πενταμελές τμήμα)

της 14ης Ιουλίου 2011 *

Στην υπόθεση T-189/06,

Arkema France SA, με έδρα το Colombes (Γαλλία), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους A. Winckler, S. Sorinas Jimeno και P. Geffriaud, στη συνέχεια δε από τους Sorinas Jimeno και E. Jégou, δικηγόροι,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους F. Arbault και O. Beynet, στη συνέχεια δε από τους V. Bottka, P. J. Van Nuffel και B. Gencarelli,

καθής,

με αντικείμενο, κυρίως, αίτημα περί μερικής ακυρώσεως της αποφάσεως C(2006) 1766 τελικό της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/F/38.620 – Υπεροξείδιο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας), καθόσον

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

αφορά την προσφεύγουσα, και, επικουρικώς, αίτημα περί ακυρώσεως ή μειώσεως του ύψους του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Vadapalas (εισηγητή), προεδρεύοντα, M. Prek, A. Dittrich, L. Truchot και K. O'Higgins, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Σεπτεμβρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

1 Η προσφεύγουσα, Arkema France SA (πρώην Atofina SA), είναι εταιρία γαλλικού δικαίου η οποία κατά την περίοδο των πραγματικών περιστατικών εμπορευόταν, μεταξύ άλλων, υπεροξείδιο του υδρογόνου (στο εξής: PH) και υπερβορικό άλας (στο εξής: PBS).

2 Μεταξύ της ημερομηνίας ενάρξεως της παραβάσεως και του Απριλίου 2000, ο βασικός της μέτοχος, κατά 97,5 %, ήταν η Elf Aquitaine SA. Από την ημερομηνία αυτή και μετά, το κεφάλαιο της Arkema κατέχει κατά 96,48 % η Elf Aquitaine, της οποίας το κεφάλαιο κατέχει κατά 99,43 % η Total SA.

3 Τον Νοέμβριο του 2002, η Degussa AG πληροφόρησε την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την ύπαρξη συμπράξεως στις αγορές του PH και του PBS και ζήτησε την εφαρμογή της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση περί της συνεργασίας).

4 Η Degussa προσκόμισε ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία στην Επιτροπή, τα οποία της έδωσαν τη δυνατότητα να διενεργήσει, στις 25 και 26 Μαρτίου 2003, ελέγχους στις εγκαταστάσεις τριών επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν και αυτές της προσφεύγουσας.

5 Κατόπιν των ελέγχων αυτών, διάφορες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και η EKA Chemicals AB, η προσφεύγουσα και η Solvay SA, ζήτησαν την εφαρμογή της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας και διαβίβασαν στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την επίμαχη σύμπραξη.

6 Στις 26 Ιανουαρίου 2005, η Επιτροπή απηύθυνε ανακοίνωση αιτιάσεων στην προσφεύγουσα και στις λοιπές εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.

7 Κατόπιν της ακροάσεως των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 28 και 29 Ιουνίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2006) 1766 τελικό, της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ κατά των Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Chemicals Holding AB, EKA Chemicals, Degussa, Edison SpA, FMC Corp., FMC Foret SA, Kemira Oyj, L' Air liquide SA, Chemoxal SA, SNIA SpA, Caffaro Srl, Solvay SA, Solvay Solexis SpA, Total, Elf Aquitaine και η προσφεύγουσα (υπόθεση

COMP/F/38.620 – Υπεροξείδιο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), περίληψη της οποίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 13ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 353, σ. 54). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο της 8ης Μαΐου 2006.

Η προσβαλλόμενη απόφαση

8 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι αποδέκτες της αποφάσεως αυτής είχαν μετάσχει σε ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), όσον αφορά το PH και το παράγωγο προϊόν του, PBS (αιτιολογική σκέψη 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

9 Η διαπιστωθείσα παράβαση συνίστατο κυρίως στην ανταλλαγή μεταξύ των ανταγωνιστών σημαντικών πληροφοριών εμπορικού περιεχομένου και εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικών με τις αγορές και τις επιχειρήσεις, στον περιορισμό και στον έλεγχο της παραγωγής και των δυνητικών και πραγματικών παραγωγικών ικανοτήτων, στην κατανομή των μεριδίων της αγοράς και των πελατών, καθώς και στον καθορισμό και στην παρακολούθηση της τηρήσεως των σχετικών με τις τιμές στόχων.

10 Η προσφεύγουσα, η Total και η Elf Aquitaine θεωρήθηκαν «από κοινού και εις ολόκληρον» υπεύθυνες για την παράβαση (αιτιολογική σκέψη 441 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

11 Για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων, η Επιτροπή εφάρμοσε τη μεθοδολογία η οποία εκτίθεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, [ΑΧ] (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές).

12 Η Επιτροπή καθόρισε τα βασικά ποσά των προστίμων σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως (αιτιολογική σκέψη 452 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η οποία χαρακτηρίστηκε ως πολύ σοβαρή (αιτιολογική σκέψη 457 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

13 Κατ' εφαρμογή διαφορετικής μεταχειρίσεως, η προσφεύγουσα, η Total και η Elf Aquitaine κατατάχθηκαν στην τρίτη κατηγορία, που αντιστοιχούσε στο αρχικό ποσό των 20 εκατομμυρίων ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 460 έως 462 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

14 Προκειμένου να έχει επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, εφαρμόστηκε στο ως άνω αρχικό ποσό ο συντελεστής 3, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού κύκλου εργασιών των ηγετικών εταιριών του ομίλου, ήτοι της Elf Aquitaine και της Total (αιτιολογική σκέψη 463 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

15 Δεδομένου ότι, κατά την Επιτροπή, η προσφεύγουσα μετέσχε στην παράβαση από τις 12 Μαΐου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, ήτοι επί πέντε έτη και επτά μήνες, το ποσό του επιβλητέου σε αυτήν προστίμου αυξήθηκε κατά 55 % λόγω διάρκειας (αιτιολογική σκέψη 467 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Η προσαύξηση αυτή δεν υπολογίστηκε στο ποσό του προστίμου της Total, η οποία θεωρήθηκε υπεύθυνη για την παράβαση όσον αφορά το χρονικό διάστημα από 30 Απριλίου έως 31 Δεκεμβρίου 2000 (αιτιολογική σκέψη 468 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

16 Η Επιτροπή έλαβε υπόψη μια επιβαρυντική περίσταση έναντι της προσφεύγουσας, λόγω υποτροπής σε σχέση με τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν με την απόφασή της 85/74/ΕΟΚ της 23ης Νοεμβρίου 1984, σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (υπόθεση IV/30.907 – Υπεροξυγονούχα προϊόντα) (ΕΕ 1985, L 35, σ. 1), και την απόφασή της 94/599/ΕΚ, της 27ης Ιουλίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΚ (υπόθεση IV/31.865 – PVC) (ΕΕ L 239, σ. 14). Κατά συνέπεια, εφάρμοσε στο βασικό ποσό του επιβλητέου στην προσφεύγουσα προστίμου μια προσαύξηση ίση με το 50 % του βασικού ποσού

που θα της είχε επιβληθεί αν οι ηγετικές εταιρίες του ομίλου δεν ήσαν αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως (αιτιολογικές σκέψεις 469 έως 471 και υποσημείωση 409 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

17 Η Επιτροπή έκρινε ότι η προσφεύγουσα ήταν η δεύτερη επιχείρηση που πληρούσε την προϋπόθεση του σημείου 21 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας και της χορήγησε για τον λόγο αυτόν μείωση του ποσού του προστίμου κατά 30 %, η μείωση δε αυτή εφαρμόστηκε επί του συνολικού ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, στην Total και στην Elf Aquitaine (αιτιολογικές σκέψεις 509 έως 514 και 529 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

18 Το άρθρο 1, στοιχεία ιε΄ έως ιζ΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως ορίζει ότι οι τρεις εταιρίες παρέβησαν το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, συμμετέχοντας στην επίμαχη παράβαση, η μεν Total, από τις 30 Απριλίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, η δε προσφεύγουσα και η Elf Aquitaine, από τις 12 Μαΐου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

19 Το άρθρο 2, στοιχείο θ΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως επιβάλλει στην προσφεύγουσα πρόστιμο 78,663 εκατομμυρίων ευρώ, για την καταβολή του οποίου η Total και η Elf Aquitaine θεωρούνται «από κοινού και εις ολόκληρον» υπεύθυνες μέχρι ποσού 42 εκατομμυρίων ευρώ και 65,1 εκατομμυρίων ευρώ, αντιστοίχως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

20 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 18 Ιουλίου 2006, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

21 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου τροποποιήθηκε, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο έκτο τμήμα και, κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων, η υπό κρίση υπόθεση παραπέμφθηκε ενώπιον του έκτου πενταμελούς τμήματος.

22 Λόγω κωλύματος δύο από τα μέλη του τμήματος, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 32, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, δύο άλλους δικαστές για να συμπληρωθεί η σύνθεση του τμήματος.

23 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 3ης Σεπτεμβρίου 2010.

24 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέτρο που την αφορά·

— επικουρικώς, να ακυρώσει ή να μειώσει το ποσό του προστίμου που της επιβλήθηκε·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

25 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

26 Προς στήριξη της προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, έξι λόγους αντλούμενους, ο πρώτος, από παράβαση των κανόνων περί καταλογισμού στη μητρική εταιρία της παραβάσεως που έχει διαπράξει η θυγατρική της και από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, ο δεύτερος, από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τον καταλογισμό της παραβάσεως στις Total και Elf Aquitaine, ο τρίτος, από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως, ο τέταρτος, από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την προσαύξηση του ποσού του προστίμου προκειμένου αυτό να έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα, ο πέμπτος, από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την προσαύξηση του ποσού του προστίμου λόγω υποτροπής, και ο έκτος, από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τη μείωση του ποσού του προστίμου κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των κανόνων περί καταλογισμού στη μητρική εταιρία της παραβάσεως που έχει διαπράξει η θυγατρική της και από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

27 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το περί ανταγωνισμού δίκαιο της Ένωσης αφορά τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων και ότι η έννοια της επιχειρήσεως καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς του (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8237, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει, επίσης, ότι ο όρος επιχείρηση, εντασσόμενος στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να νοείται ως δηλών μια οικονομική μονάδα, έστω και αν από νομική άποψη η οικονομική αυτή μονάδα αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29 Οσάκις μια τέτοια οικονομική οντότητα παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, ευθύνεται, κατά την αρχή της προσωπικής ευθύνης, για την παράβαση αυτή (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

30 Η παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να καταλογίζεται, κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, σε ένα νομικό πρόσωπο στο οποίο πρόκειται ενδεχομένως να επιβληθούν πρόστιμα και η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να απευθύνεται προς αυτό. Η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει, επίσης, να αναφέρει την ιδιότητα υπό την οποία το πρόσωπο αυτό θεωρείται υπόλογο για τις πράξεις περί των οποίων πρόκειται (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

31 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η συμπεριφορά μιας θυγατρικής εταιρίας μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική εταιρία, ιδίως, όταν η θυγατρική, μολονότι έχει χωριστή νομική προσωπικότητα, δεν καθορίζει κατά τρόπο αυτόνομο τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά εφαρμόζει, κυρίως, τις οδηγίες της μητρικής εταιρίας, ενόψει, ιδίως, των υφισταμένων μεταξύ των δύο αυτών νομικών οντοτήτων οικονομικών, οργανωτικών και νομικών σχέσεων (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 Συγκεκριμένα, αυτό συμβαίνει διότι, σε μια τέτοια περίπτωση, η μητρική και η θυγατρική εταιρία συναποτελούν τμήμα της ίδιας οικονομικής οντότητας και, επομένως, συνιστούν μία και μόνη επιχείρηση, κατά την προαναφερθείσα έννοια. Συνεπώς, το γεγονός ότι η μητρική και η θυγατρική εταιρία συνιστούν μία και μόνη επιχείρηση

κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει απόφαση περί επιβολής προστίμου στη μητρική εταιρία, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει την εμπλοκή της εταιρίας αυτής στην παράβαση (απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 59).

33 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι, στην ειδική περίπτωση στην οποία μια μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής που διέπραξε παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, η μητρική εταιρία μπορεί να ασκεί καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής και, αφετέρου, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η εν λόγω μητρική εταιρία ασκεί όντως καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Το Δικαστήριο έχει συνεπώς διευκρινίσει ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, αρκεί να αποδείξει η Επιτροπή ότι η μητρική εταιρία κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου μιας θυγατρικής προκειμένου να συναχθεί ότι η μητρική ασκεί καθοριστική επιρροή επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής αυτής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να θεωρήσει τη μητρική εταιρία συνυπεύθυνη για την καταβολή του επιβληθέντος στη θυγατρική προστίμου, εκτός αν η μητρική εταιρία, στην οποία απόκειται να ανατρέψει αυτό το τεκμήριο, αποδείξει ότι, κατ' ουσίαν, η θυγατρική της ενεργεί αυτοτελώς στην αγορά (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Εν προκειμένω, στις αιτιολογικές σκέψεις 370 έως 379 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή συνόψισε, αναφερόμενη στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, τις αρχές που σκόπευε να εφαρμόσει για να προσδιορίσει τους αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως.

36 Υπενθύμισε, μεταξύ άλλων, ότι μια μητρική εταιρία μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνη για την παράνομη συμπεριφορά μιας θυγατρικής, αν η τελευταία αυτή δεν όριζε τη συμπεριφορά της στην αγορά κατά τρόπο αυτόνομο, αλλά εφάρμοζε κατ' ουσίαν τις οδηγίες που της δίδει η μητρική εταιρία. Διευκρίνισε ότι μπορούσε, κατ' ουσίαν,

να τεκμαρθεί ότι μια κατά 100 % θυγατρική εφαρμόζει βασικά τις δοθείσες από τη μητρική της εταιρία οδηγίες και ότι η τελευταία αυτή μπορούσε να ανατρέψει το τεκμήριο προσκομίζοντας την απόδειξη περί του αντιθέτου (αιτιολογική σκέψη 374 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

37 Όσον αφορά την ευθύνη της Elf Aquitaine, η Επιτροπή τόνισε ότι αυτή κατείχε το 98 % του κεφαλαίου της προσφεύγουσας και διόριζε πάντοτε τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της τελευταίας αυτής. Έτσι, η Επιτροπή συνήγαγε κατά τεκμήριο ότι η Elf Aquitaine ασκούσε καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της προσφεύγουσας (αιτιολογική σκέψη 427 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

38 Όσον αφορά την Total, η Επιτροπή ανέφερε ότι αυτή είχε αποκτήσει τον έλεγχο του 99,43 % του κεφαλαίου της Elf Aquitaine τον Απρίλιο του 2000, ότι ήλεγχε άμεσα ή έμμεσα το κεφάλαιο της εταιρίας του ομίλου που είχε διαδραματίσει άμεσο ρόλο στις παραβατικές συμπεριφορές και ότι, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων αυτών, είχε συναγάγει κατά τεκμήριο την εκ μέρους της Total άσκηση καθοριστικής επιρροής επί της συμπεριφοράς των θυγατρικών της, ήτοι της Elf Aquitaine και της προσφεύγουσας (αιτιολογικές σκέψεις 428 και 429 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

39 Στις αιτιολογικές σκέψεις 430 έως 432 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή εξέθεσε τα επιχειρήματα που είχε προβάλει η προσφεύγουσα, καθώς και αυτά που είχαν προβάλει οι Total και Elf Aquitaine, κατά του καταλογισμού στις τελευταίες αυτές της επίμαχης παραβάσεως, και τα εξέτασε στις αιτιολογικές σκέψεις 433 έως 440 της αποφάσεως αυτής.

40 Στην αιτιολογική σκέψη 441 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επιβεβαίωσε το συμπέρασμά της ότι η προσφεύγουσα και οι Total και Elf Aquitaine συναποτελούσαν μία ενιαία επιχείρηση και θεώρησε ότι ήσαν υπεύθυνες για την επίμαχη παράβαση, διευκρινίζοντας ότι η Total ευθυνόταν για την παράβαση αποκλειστικά από την ημερομηνία της αποκτήσεως του ελέγχου του κεφαλαίου της Elf Aquitaine, ήτοι για το χρονικό διάστημα από 30 Απριλίου έως 31 Δεκεμβρίου 2000.

41 Αμφισβητώντας την εκτίμηση αυτή, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, δύο αιτιάσεις αντλούμενες, αφενός, από παράβαση των κανόνων περί καταλογισμού και, αφετέρου, από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

Επί της προβαλλόμενης παραβάσεως των κανόνων περί καταλογισμού στη μητρική εταιρία της παραβάσεως που έχει διαπράξει η θυγατρική της

42 Η προσφεύγουσα διευκρίνισε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι δεν αμφισβητούσε τη διαπίστωση της επίμαχης παραβάσεως, αλλά αποκλειστικά τον καταλογισμό της στην Total και στην Elf Aquitaine, στον βαθμό που ο καταλογισμός αυτός είχε συνέπειες επί του ποσού του προστίμου της.

43 Υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η κατοχή του συνόλου, και, κατά μείζονα λόγο, σχεδόν του συνόλου του κεφαλαίου της θυγατρικής δεν καθιστά δυνατή, αφεαυτής, δυνατή την αυτόματη συναγωγή του συμπεράσματος ότι η μητρική εταιρία ασκεί πράγματι καθοριστική επιρροή επί της θυγατρικής της και τον καταλογισμό στην πρώτη της ευθύνης για την παράβαση που διέπραξε η δεύτερη. Η Επιτροπή πλανήθηκε περί το δίκαιο, έχοντας καταλογίσει την ευθύνη της παραβάσεως στις μητρικές εταιρίες της προσφεύγουσας βάσει αποκλειστικώς του τεκμηρίου που συνδέεται με την κατοχή σχεδόν του συνόλου του κεφαλαίου της.

44 Επιβάλλεται συναφώς η διαπίστωση ότι η μέθοδος που ακολούθησε η Επιτροπή για να καταλογίσει την επίδικη παράβαση στις Total και Elf Aquitaine, καθόσον στηρίζεται στο επίμαχο τεκμήριο, συνάδει με τη νομολογία που παρατέθηκε στις σκέψεις 27 έως 34 ανωτέρω.

45 Αφενός, σε αντίθεση προς όσα φαίνεται να υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ο καταλογισμός αυτός δεν στηρίχθηκε αποκλειστικά στη διάρθρωση κατοχής του κεφαλαίου, αλλά και στη διαπίστωση της μη ανατροπής του τεκμηρίου της ασκήσεως καθοριστικής επιρροής (βλ., μεταξύ άλλων, τις αιτιολογικές σκέψεις 437 και 441 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

46 Αφετέρου, από τη νομολογία αυτή προκύπτει (βλ., μεταξύ άλλων, σκέψεις 33 και 34 ανωτέρω) ότι η διάρθρωση της κατοχής του κεφαλαίου θυγατρικής συνιστά επαρκές κριτήριο χρησιμοποιήσεως του εν λόγω τεκμηρίου, χωρίς η Επιτροπή να υποχρεούται να προβάλει πρόσθετες ενδείξεις όσον αφορά την έμπρακτη άσκηση επιρροής της μητρικής εταιρίας, όπως απαιτεί η προσφεύγουσα.

47 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το γεγονός ότι τέτοιες πρόσθετες ενδείξεις προβλήθηκαν στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Τ-112/05, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. II-5049, σκέψεις 13 και 54). Συγκεκριμένα, τόσο από την προπαρατεθείσα απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψεις 61 και 62), όσο και από την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω (σκέψεις 61 και 62), προκύπτει αναμφίβολα ότι η εφαρμογή του επίμαχου τεκμηρίου δεν εξαρτάται από την ύπαρξη τέτοιων ενδείξεων. Ομοίως, δεν απαιτείται να αποδείξει προς τούτο η Επιτροπή ότι η μητρική εταιρία γνώριζε, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, την παραβατική συμπεριφορά της θυγατρικής της.

48 Πρέπει να τονιστεί επιπλέον ότι η προαναφερθείσα νομολογία αφορά ειδικώς την ιδιαίτερη περίπτωση στην οποία μια μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής της (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 60). Εν προκειμένω, όμως, η Total και η Elf Aquitaine δεν κατείχαν το σύνολο του κεφαλαίου της προσφεύγουσας (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω).

49 Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα αντλούμενο από το γεγονός ότι οι συμμετοχές της Total και της Elf Aquitaine δεν ανέρχονταν το 100 %. Αντιθέτως, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση διευκρίνισε ότι δεν υποστήριζε ότι το γεγονός αυτό «[άλλαζε] ουσιωδώς τα πράγματα όσον αφορά τον νομικό έλεγχο», επιβεβαιώνοντας έτσι ότι δεν αντιτίθεται στην εφαρμογή του ίδιου περί αποδείξεως καθεστώτος στις περιπτώσεις τόσο του πλήρους όσο και του σχεδόν πλήρους ελέγχου του κεφαλαίου.

50 Συνεπώς, η υπό κρίση αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

Επί της προβαλλομένης παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

51 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, στηριζόμενη αποκλειστικά στο επίμαχο τεκμήριο έναντι των μητρικών της εταιριών, εισήγαγε μια «αδικαιολόγητη

δυσμενή διάκριση» κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ήταν η μόνη θυγατρική, για την οποία η Επιτροπή περιορίστηκε να επικαλεστεί το τεκμήριο, ενώ, έναντι των άλλων εμπλεκομένων επιχειρήσεων, προσκόμισε πρόσθετα στοιχεία σχετικά με την άσκηση καθοριστικής επιρροής από τις μητρικές εταιρίες.

52 Πρέπει να παρατηρηθεί, συναφώς, ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 370 έως 379 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή εφάρμοσε, σε σχέση με όλους τους αποδέκτες, τον ίδιο κανόνα κατά τον οποίο ο έλεγχος του συνόλου ή σχεδόν του συνόλου του κεφαλαίου της θυγατρικής αρκεί για να ισχύσει ένα μαχητό τεκμήριο βάσει του οποίου μπορεί να καταλογισθεί η ευθύνη στη μητρική εταιρία. Το επίμαχο τεκμήριο χρησιμοποιήθηκε πράγματι τόσο στον όμιλο της Total όσο και στους λοιπούς ομίλους εταιριών τους οποίους αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση.

53 Το γεγονός ότι, όσον αφορά ορισμένους αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι τις Akzo Nobel, FMC, L'Air liquide, SNIA και Edison, η Επιτροπή επικαλέσθηκε, πλέον του τεκμηρίου, ορισμένες πρόσθετες ενδείξεις της καθοριστικής επιρροής που ασκούσαν οι μητρικές εταιρίες δεν μπορεί να σημαίνει ότι οι αρχές που εφαρμόσθηκαν δεν ήσαν οι ίδιες για όλους τους αποδέκτες.

54 Συγκεκριμένα, όσον αφορά την Akzo Nobel, από την αιτιολογική σκέψη 384 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, «δεδομένου ότι [αυτή] ελέγχει την EKA [Chemicals] κατά 100 %, η Επιτροπή εκτιμά ότι [αυτή] έχει ασκήσει καθοριστική επιρροή επί της EKA [Chemicals], καθόσον δεν προσκομίσθηκε κανένα στοιχείο ικανό να ανατρέψει το τεκμήριο αυτό». Η εκτίμηση αυτή δεν αντικρούεται από το ότι, στην αιτιολογική σκέψη 385 της ίδιας αποφάσεως, η Επιτροπή αναφέρθηκε σε ορισμένες πρόσθετες ενδείξεις που τείνουν να επιβεβαιώσουν το τεκμήριο αυτό.

55 Όσον αφορά την FMC, η Επιτροπή ανέφερε ότι είχε συναγάγει το συμπέρασμα της ευθύνης αυτής «από το γεγονός ότι η FMC Foret [ήταν] θυγατρική ελεγχόμενη (εμμέσως) κατά 100 % από την FMC» (αιτιολογική σκέψη 390 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Η εκτίμηση αυτή δεν επηρεάζει το γεγονός ότι, στην αιτιολογική σκέψη 391 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επικαλέσθηκε μια πρόσθετη ένδειξη της καθοριστικής επιρροής που ασκούσε η FMC επί της θυγατρικής της.

56 Όσον αφορά τη L'Air liquide, η Επιτροπή τόνισε, στην αιτιολογική σκέψη 403 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «δεδομένου ότι [αυτή] κατείχε το 100 % του κεφαλαίου της Chemoxal κατά την περίοδο της παραβάσεως και είχε την εξουσία να διορίζει τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Chemoxal, [η Επιτροπή] [είχε] συναγάγει βάσει τεκμηρίου ότι [αυτή] ασκούσε καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της». Η Επιτροπή διευκρίνισε την παρατήρηση αυτή αναφέροντας, στην αιτιολογική σκέψη 405 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η κατά 100 % συμμετοχή στο κεφάλαιο συνεπ[αγόταν] την ύπαρξη τεκμηρίου το οποίο [μπορούσε] να ανατραπεί αν καταδεικνυόταν ότι […] η θυγατρική [έχαιρε] […] αυτοτέλειας».

57 Όσον αφορά τη SNIA, από την αιτιολογική σκέψη 411 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ευθύνη της θεμελιώθηκε λαμβανομένης υπόψη της συγχωνεύσεώς της με την εταιρία η οποία ήταν η κατά 100 % μητρική εταιρία της οντότητας που εμπλεκόταν ευθέως στην παράβαση, οπότε η επικαλεσθείσα κατάσταση δεν μπορούσε να συγκριθεί με αυτή της προσφεύγουσας.

58 Τέλος, όσον αφορά την Edison, η Επιτροπή ανέφερε, στην αιτιολογική σκέψη 418 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «ελλείψει επιχειρήματος αντικρούοντος το τεκμήριο, η κατά 100 % κατοχή του κεφαλαίου θεωρήθηκε [από τη νομολογία] επαρκές στοιχείο». Επιπλέον, στις αιτιολογικές σκέψεις 419 έως 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επικαλέσθηκε ορισμένα πρόσθετα στοιχεία, αναφέροντας ότι τα στοιχεία αυτά αντέκρουαν το επιχείρημα της Edison που αντλείται από την αυτοτέλεια της θυγατρικής της.

59 Έτσι, από τις προπαρατεθείσες αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή έκρινε, σε σχέση με όλους τους αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο έλεγχος του συνόλου ή σχεδόν του συνόλου του κεφαλαίου της θυγατρικής αρκούσε, ελλείψει επιχειρήματος αντικρούοντος το τεκμήριο που προκύπτει από τον έλεγχο αυτό, για να καταλογιστεί η ευθύνη σε μια μητρική εταιρία, οι δε πρόσθετες ενδείξεις επιρροής ασκηθείσας από ορισμένες από τις εμπλεκόμενες μητρικές εταιρίες επί των θυγατρικών τους εκτέθηκαν, εφόσον ήσαν διαθέσιμες, είτε για να ενισχυθεί το συμπέρασμα που είχε ήδη εγκύρως προκύψει από τον πλήρη έλεγχο του κεφαλαίου της θυγατρικής, είτε για να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα που ανέπτυξαν οι οικείες επιχειρήσεις.

60 Περαιτέρω, όσον αφορά τον όμιλο στον οποίο ανήκει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή τόνισε επίσης, πέραν της κεφαλαιακής σχέσεως, το γεγονός ότι τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας είχαν ορισθεί από την Elf Aquitaine (αιτιολογική σκέψη 427 της προσβαλλομένης αποφάσεως), χωρίς ωστόσο να εξαρτήσει τον καταλογισμό της παραβατικής συμπεριφοράς μιας θυγατρικής, κατεχόμενης κατά 100 %, ή περίπου, στη μητρική της εταιρία από την ύπαρξη πρόσθετων στοιχείων.

61 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η υπό κρίση αιτίαση ως αβάσιμη και, συνακόλουθα, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τον καταλογισμό της παραβάσεως στην Total και στην Elf Aquitaine

62 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν υποτεθεί ότι είναι έγκυρη η μέθοδος που συνίσταται στη χρησιμοποίηση του επίμαχου τεκμηρίου, στην πραγματικότητα η Επιτροπή δεν μπορούσε βασίμως να καταλογίσει την παράβαση στην Total και στην Elf Aquitaine.

63 Πρώτον, υποστηρίζει ότι αμφισβήτησε τον καταλογισμό αυτό, έχοντας αποδείξει την απουσία οποιασδήποτε εμπλοκής των διευθυντικών στελεχών της Elf Aquitaine και της Total στις επίμαχες παραβατικές πρακτικές.

64 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η Επιτροπή καταλόγισε την επίδικη παράβαση στην Total και στην Elf Aquitaine με το αιτιολογικό ότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, συναποτελούσαν μία ενιαία επιχείρηση με την προσφεύγουσα. Για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, η Επιτροπή στηρίχθηκε στο τεκμήριο που προκύπτει από τον έλεγχό τους επί του συνόλου σχεδόν του κεφαλαίου της προσφεύγουσας και διαπίστωσε ότι το τεκμήριο αυτό δεν είχε ανατραπεί κατά τη διοικητική διαδικασία.

65 Δεδομένου όμως ότι η διαπίστωση αυτή δεν στηριζόταν στη συμμετοχή των μητρικών εταιριών της προσφεύγουσας στις παραβατικές συμπεριφορές, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας που αντλείται από την απουσία άμεσης εμπλοκής των διευθυντικών στελεχών των εταιριών αυτών και από το γεγονός ότι αγνοούσαν τα προσαπτώμενα πραγματικά περιστατικά δεν μπορεί να τη θέσει εν αμφιβόλω.

66 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ανέτρεψε το επίμαχο τεκμήριο, έχοντας αποδείξει, κατά τη διοικητική διαδικασία, την αυτοτέλειά της κατά τον καθορισμό της εμπορικής της πολιτικής.

67 Κατά την παρατεθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω νομολογία, προκειμένου να ανατρέψει το επίμαχο τεκμήριο, η μητρική εταιρία πρέπει να προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, ικανά να στοιχειοθετήσουν ότι η θυγατρική της ενεργεί στην αγορά αυτοτελώς.

68 Συναφώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία που αφορούν τις οικονομικές, οργανωτικές και νομικές σχέσεις μεταξύ της θυγατρικής και της μητρικής εταιρίας, τα οποία ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με την περίπτωση (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψεις 61 και 74).

69 Δεν πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιορισθεί η εκτίμηση αυτή στα στοιχεία και μόνον που αφορούν τη stricto sensu εμπορική πολιτική της θυγατρικής, όπως είναι η στρατηγική της διανομής ή των τιμών. Ειδικότερα, το επίμαχο τεκμήριο δεν μπορεί να ανατραπεί από την απόδειξη και μόνον του γεγονότος ότι η θυγατρική είναι αυτή που διαχειρίζεται τις συγκεκριμένες αυτές πτυχές της εμπορικής πολιτικής της χωρίς να λαμβάνει σχετικές οδηγίες (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψεις 65 και 75).

70 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε, κατ' ουσίαν, ότι η εμπορική της πολιτική ουδέποτε ορίστηκε από τις μητρικές της εταιρίες, λαμβανομένης μεταξύ άλλων υπόψη της διαρθρώσεως του ομίλου, καθώς και της μικρής αναλογίας των δραστηριοτήτων τις οποίες αφορά η παράβαση σε σχέση με τον συνολικό κύκλο εργασιών της.

71 Πρέπει εκ προοιμίου να τονιστεί ότι η επιχειρηματολογία αυτή δεν στηρίζεται παρά σε απλούς ισχυρισμούς, καθόσον η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα συγκεκριμένο αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη της θέσεώς της που αντλείται από την αυτοτέλειά της στην αγορά. Ειδικότερα, το σχετικό τμήμα της απαντήσεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν παραπέμπει σε κανένα έγγραφο προς στήριξη των ισχυρισμών που περιέχει.

72 Επομένως, η επιχειρηματολογία που προέβαλε η προσφεύγουσα με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων προδήλως δεν μπορούσε να αποτελεί δέσμη ενδείξεων επαρκή για την ανατροπή του επίμαχου τεκμηρίου.

73 Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι με την επίμαχη επιχειρηματολογία, πέραν του ότι αυτή δεν στηριζόταν σε κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, δεν μπορούσε να αποδειχθεί η αυτοτέλεια της προσφεύγουσας.

74 Πρώτον, όσον αφορά τη θέση της προσφεύγουσας ότι η Total και η Elf Aquitaine δεν ήταν παρά μη επιχειρησιακές εταιρίες χαρτοφυλακίου, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η περίσταση αυτή και μόνο δεν μπορεί να αρκεί για να αποκλεισθεί το ότι οι τελευταίες αυτές εταιρίες άσκησαν καθοριστική επιρροή επί της προσφεύγουσας, συντονίζοντας μεταξύ άλλων τις χρηματοοικονομικές επενδύσεις στο πλαίσιο του ομίλου. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση ομίλου εταιριών, μια εταιρία χαρτοφυλακίου είναι μια εταιρία που αποσκοπεί στη συγκέντρωση των συμμετοχών σε διάφορες εταιρίες, προκειμένου να διασφαλιστεί ενιαία διεύθυνση (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Οκτωβρίου 2008, T-69/04, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2567, σκέψη 63).

75 Η προσφεύγουσα όμως υποστηρίζει και η ίδια ότι η Elf Aquitaine παρενέβαινε στις σημαντικότερες αποφάσεις που μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στο επίπεδο ολόκληρου του ομίλου και ότι καθόριζε μια πολύ γενική πολιτική όσον αφορά τη συμβατότητα των δραστηριοτήτων των διαφόρων κλάδων μεταξύ τους, τις αλλαγές δραστηριοτήτων και τη γεωγραφική εγκατάσταση των δραστηριοτήτων στον κόσμο. Οι θέσεις αυτές επιβεβαιώνουν ότι ο σκοπός της Elf Aquitaine ήταν να διασφαλίζει μια ενιαία διεύθυνση και ένα συντονισμό, που μπορούσαν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά της προσφεύγουσας στην αγορά.

76 Δεύτερον, στον βαθμό που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι Total και Elf Aquitaine δεν παρενέβησαν στον καθορισμό της σχετικής με το PH και το PBS εμπορικής πολιτικής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σε έναν όμιλο εταιριών, ο καταμερισμός των εργασιών αποτελεί σύνηθες φαινόμενο το οποίο δεν αρκεί για να ανατραπεί το τεκμήριο κατά το οποίο η προσφεύγουσα, η Total και η Elf Aquitaine συναποτελούσαν μία ενιαία επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ.

77 Κανένα συμπέρασμα ομοίως δεν μπορεί να συναχθεί από το γεγονός ότι οι μητρικές εταιρίες ουδέποτε είχαν κοινούς πελάτες με την προσφεύγουσα, ότι ήσαν απούσες από τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνταν η τελευταία αυτή και από τις συναφείς αγορές και ότι η σχετική με τα οικεία προϊόντα δραστηριότητα αντιπροσώπευε μόνο ένα πολύ μικρό μέρος του συνολικού κύκλου εργασιών του ομίλου.

78 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από την έλλειψη συστήματος πληροφορήσεως και σχέσεως μεταξύ αυτής και των μητρικών της εταιριών, εξαιρέσει μιας πληροφορήσεως που προέκυπτε από τις εκ του νόμου υποχρεώσεις σχετικά με τα λογιστικά στοιχεία και τη χρηματοοικονομική ρύθμιση, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, δεδομένου ότι η αυτοτέλεια της θυγατρικής δεν εκτιμάται με γνώμονα μόνον τις πτυχές της επιχειρησιακής διαχειρίσεως της επιχειρήσεως, το γεγονός ότι η θυγατρική ουδέποτε έθεσε σε εφαρμογή, προς όφελος της μητρικής της εταιρίας, μια ειδική πολιτική πληροφορήσεως στη σχετική αγορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αρκεί για να αποδειχθεί η αυτοτέλειά της.

79 Τέταρτον, όσον αφορά το επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα για πρώτη φορά ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και το οποίο αντλείται από το γεγονός ότι χωρίστηκε από κεφαλαιακή άποψη από τον όμιλο της Total στις 18 Μαΐου 2006, πρέπει να τονιστεί ότι ο χωρισμός αυτός, μεταγενέστερος της παραβάσεως και της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως κατάλληλη ένδειξη προκειμένου να εκτιμηθούν οι δεσμοί μεταξύ των οικείων εταιριών κατά την παραβατική περίοδο.

80 Πέμπτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η θέση που υιοθέτησε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση αφίσταται αυτής που διατύπωσε στην απόφασή της C(2003) 4570, της 10ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογή του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/E-2/37.857 – Οργανικά υπεροξείδια), πρέπει να τονιστεί ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 373 έως 391 της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή ουδόλως ανέλυσε την προβληματική της ευθύνης της μητρικής εταιρίας της προσφεύγουσας και, ειδικότερα, ότι δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος της αυτοτέλειάς της σε σχέση με τη μητρική εταιρία.

81 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να εξακριβώνει συστηματικά αν η παραβατική συμπεριφορά μιας θυγατρικής μπορεί να καταλογιστεί στη μητρική της εταιρία (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-5169, σκέψεις 330 και 331). Συνεπώς, το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε τη δυνατότητα να απευθύνει την απόφαση C(2003) 4570 στη μητρική εταιρία της προσφεύγουσας δεν την εμπόδιζε να το πράξει εν προκειμένω, σύμφωνα με τις αρχές που έχει συναγάγει η νομολογία στον τομέα του καταλογισμού.

82 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή ορθώς συμπέρανε ότι τα στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα, ακόμη και συνολικά θεωρούμενα, δεν ήταν επαρκή για να ανατραπεί το επίμαχο τεκμήριο.

83 Όσον αφορά το έγγραφο που προσκόμισε η προσφεύγουσα προσαρτημένο στο δικόγραφο της προσφυγής, με τίτλο «Εσωτερικές εξουσίες και αναλήψεις δαπανών», και με το οποίο αποσκοπούσε να στηρίξει το επιχείρημά της ότι η Total περιοριζόταν στην έγκριση των σημαντικότερων επενδύσεων που πραγματοποιούσαν οι θυγατρικές της, πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλέσθηκε το έγγραφο αυτό με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και, επομένως, δεν μπορεί να το επικαλεσθεί προκειμένου να αμφισβητήσει την εκτίμηση την οποία διατύπωσε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση.

84 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να τονιστεί ότι το επίμαχο έγγραφο δεν συνιστά αποδεικτικό στοιχείο ικανό να αποδείξει την αυτοτέλεια της προσφεύγουσας, καθόσον, αφενός, όπως προκύπτει από την απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών που της απηύθυνε η Επιτροπή κατά τη διοικητική διαδικασία, περιέχει τους περί καθορισμού του δικαιώματος δεσμεύσεως του ομίλου κανόνες, που ισχύουν «από το 2001» και οι οποίοι συνεπώς δεν συνδέονται με την επίμαχη παραβατική περίοδο και, αφετέρου, η εκτίμηση ότι η παρέμβαση της ηγετικής εταιρίας του ομίλου στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της περιορίζεται σε επενδύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο δεν αρκεί για να αποδειχθεί η αυτοτέλεια της τελευταίας αυτής.

85 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή ορθώς συμπέρανε ότι τα στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν ήταν επαρκή για να ανατραπεί το επίμαχο τεκμήριο.

86 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

87 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, έχοντας παραλείψει να απαντήσει στα επιχειρήματα που προέβαλε για να αποδείξει την αυτοτέλειά της, παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως και παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

88 Πρώτον, όσον αφορά την υποχρέωση αιτιολογήσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε θέση επί των επιχειρημάτων που συνοψίστηκαν στην αιτιολογική σκέψη 431 της προσβαλλομένης αποφάσεως και τα οποία αντλούνται από το γεγονός ότι ο διορισμός των μελών του διοικητικού της συμβουλίου από την Elf

Aquitaine δεν απεδείκνυε, αυτός καθεαυτόν, την έμπρακτη άσκηση ελέγχου και ότι η προσφεύγουσα έχαιρε πλήρους αυτοτέλειας κατά τον καθορισμό της εμπορικής της πολιτικής. Επιπλέον, η Επιτροπή παρέλειψε να εκθέσει ορισμένα επιχειρήματα τα οποία προέβαλε η προσφεύγουσα, όσον αφορά το γεγονός ότι τα διευθυντικά στελέχη των εταιριών Total και Elf Aquitaine ουδέποτε ενεπλάκησαν στις πρακτικές τις οποίες αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση και ότι ο έλεγχος που ασκούσαν οι μητρικές εταιρίες περιοριζόταν στην έγκριση των σημαντικότερων επενδύσεων.

89 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και να επιτρέπει να διαφανεί κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ούτως ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκεί τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται τόσο βάσει του περιεχομένου της όσο και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό ζήτημα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

90 Όταν, όπως εν προκειμένω, μια απόφαση εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ αφορά πολλούς αποδέκτες και θέτει ζήτημα καταλογισμού της παραβάσεως, πρέπει να περιέχει επαρκή αιτιολογία ως προς καθένα των αποδεκτών της, ειδικότερα ως προς εκείνους οι οποίοι, κατά το γράμμα της ως άνω αποφάσεως, πρέπει να υποστούν τις συνέπειες της παραβάσεως αυτής. Έτσι, έναντι μιας μητρικής εταιρίας που ευθύνεται για την παράβαση αλληλεγγύως, μια τέτοια απόφαση πρέπει να εκθέτει εμπεριστατωμένα τους λόγους που δικαιολογούν γιατί η παράβαση πρέπει να καταλογισθεί σ' αυτήν την εταιρία (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψεις 78 έως 80).

91 Ως εκ τούτου, όταν, όπως εν προκειμένω, η Επιτροπή στηρίζεται στο τεκμήριο κατά το οποίο μια μητρική εταιρία ασκεί καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της και οι οικείες εταιρίες έχουν προβάλει, κατά τη διοικητική διαδικασία, στοιχεία που αποσκοπούσαν στην ανατροπή του τεκμηρίου αυτού, η απόφαση

πρέπει να περιέχει επαρκή έκθεση των λόγων που δύνανται να δικαιολογήσουν τη θέση της Επιτροπής ότι τα στοιχεία αυτά δεν επαρκούσαν για να ανατρέψουν το εν λόγω τεκμήριο.

92 Πρέπει να τονιστεί, συναφώς, ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 430 έως 441 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή έλαβε αιτιολογημένα θέση επί των στοιχείων που προέβαλε η προσφεύγουσα και οι μητρικές της εταιρίες κατά τη διοικητική διαδικασία.

93 Συγκεκριμένα, αφού περιέγραψε, στις αιτιολογικές σκέψεις 430 έως 432 της προσβαλλομένης αποφάσεως, την επιχειρηματολογία που προέβαλαν οι οικείες επιχειρήσεις με την απάντησή τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η Επιτροπή απάντησε στα επιχειρήματα που διατύπωσαν οι τελευταίες αυτές και τα οποία αντλούνται κυρίως από την έλλειψη νομιμότητας του καταλογισμού της συμπεριφοράς βάσει του τεκμηρίου, με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τις αρχές της αυτοτέλειας μιας νομικής οντότητας, του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών, της προσωπικής ευθύνης, του τεκμηρίου αθωότητας και της ισότητας των όπλων.

94 Επιπλέον, στις αιτιολογικές σκέψεις 433 έως 441 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το τεκμήριο που συνδέεται με την εκ μέρους των Total και Elf Aquitaine κατοχή σχεδόν του συνόλου του κεφαλαίου της προσφεύγουσας δεν είχε ανατραπεί και ότι το συμπέρασμα όσον αφορά την ευθύνη των πρώτων για την παράβαση έπρεπε να διατηρηθεί βάσει του τεκμηρίου αυτού.

95 Πρέπει να θεωρηθεί ότι, με την αιτιολογία αυτή, η Επιτροπή απάντησε στα ουσιώδη σημεία των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

96 Επιπλέον, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί όλων των επιχειρημάτων που προβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, Τ-349/03, Συλλογή 2005, σ. II-2197, σκέψη 64· βλ., επίσης, κατά την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 89 ανωτέρω, σκέψη 64), δεν μπορεί να της προσάπτεται ότι δεν απάντησε επακριβώς σε έκαστο των επιχειρημάτων που

προέβαλε η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, μια συνολική απάντηση, όπως αυτή που δόθηκε στην υπό κρίση υπόθεση, μπορεί, ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις, να αρκεί προκειμένου η επιχείρηση να μπορέσει να υπερασπισθεί λυσιτελώς τα δικαιώματά της και το Γενικό Δικαστήριο να μπορέσει να ασκήσει τον έλεγχό του.

97 Ο συνοπτικός χαρακτήρας της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως επί του σημείου αυτού δικαιολογείται εξάλλου από το γεγονός ότι η επιχειρηματολογία που προέβαλε η προσφεύγουσα συνίστατο σε απλούς ισχυρισμούς και δεν στηριζόταν σε συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την υποτιθέμενη αυτοτέλειά της στην αγορά.

98 Συναφώς, όσον αφορά ειδικότερα το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από το ότι η Επιτροπή παρέλειψε να εκθέσει στις αιτιολογικές σκέψεις 430 έως 432 της προσβαλλομένης αποφάσεως τον ισχυρισμό της ότι ο έλεγχος που ασκούσαν οι μητρικές εταιρίες περιοριζόταν στην έγκριση των σημαντικότερων επενδύσεων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο ισχυρισμός αυτός περικλείεται σε αυτόν κατά τον οποίο «[η προσφεύγουσα] [έχαιρε] πλήρους αυτοτέλειας στην εμπορική της πολιτική και στη συμπεριφορά της στην αγορά» και ο οποίος περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 431, τέταρτη περίπτωση, της προσβαλλομένης αποφάσεως και απορρίφθηκε ως ανεπαρκής στο πλαίσιο της συνολικής απαντήσεως που δόθηκε στα επίμαχα αντίθετα στοιχεία με την αιτιολογική σκέψη 437 της αποφάσεως αυτής, όπου αναφέρεται ότι «το [επίμαχο] τεκμήριο δεν ανατράπηκε».

99 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο συνοπτικός χαρακτήρας της απαντήσεως αυτής δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι επίμαχοι ισχυρισμοί δεν στηρίζονταν σε κανένα συγκεκριμένο αποδεικτικό στοιχείο.

100 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι τα διευθυντικά στελέχη της Total και της Elf Aquitaine ουδέποτε είχαν εμπλακεί στις προσαπτώμενες πρακτικές, από τις σκέψεις 64 και 65 ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν στηρίχθηκε στο στοιχείο αυτό για να καταλογίσει την επίμαχη παράβαση στις μητρικές εταιρίες της προσφεύγουσας, οπότε το γεγονός ότι δεν έλαβε ρητώς θέση επί του επίμαχου επιχειρήματος δεν μπορεί να συνεπάγεται παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

101 Όσον αφορά το ότι η Επιτροπή δεν απάντησε ρητώς στο επιχείρημα, που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 431 της προσβαλλομένης αποφάσεως και κατά το οποίο ο διορισμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας από την Elf Aquitaine δεν απεδείκνυε την έμπρακτη άσκηση ελέγχου, πρέπει να τονιστεί ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 427 έως 429 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το στοιχείο αυτό αναφέρθηκε επιπλέον του επίμαχου τεκμηρίου και ότι δεν εξαρτήθηκε από αυτό ο καταλογισμός της επίμαχης παραβάσεως στις μητρικές εταιρίες της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, η έλλειψη ρητής απαντήσεως στο επίμαχο επιχείρημα δεν εμπόδισε την προσφεύγουσα ούτε να γνωρίσει τις δικαιολογίες του καταλογισμού αυτού ούτε να τον αμφισβητήσει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

102 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η επίμαχη υποχρέωση αιτιολογήσεως ήταν ενισχυμένη εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε μια καινοτόμο μέθοδο, πρέπει να τονιστεί ότι το τεκμήριο ασκήσεως καθοριστικής επιρροής από μια μητρική εταιρία επί της θυγατρικής της, που στηρίζεται μόνο στον κεφαλαιακό δεσμό, έχει ήδη εφαρμοσθεί από την Επιτροπή στην απόφασή της C(2004) 4876, της 19ης Ιανουαρίου 2005, σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ κατά Akzo Nobel, Akzo Nobel Nederland BV, Akzo Nobel Chemicals BV, Akzo Nobel Functional Chemicals BV, Akzo Nobel Base Chemicals AB, EKA Chemicals, Akzo Nobel AB, Atofina, Elf Aquitaine, Hoechst AG, Clariant GmbH, Clariant AG (υπόθεση E-1/37.773 – AMCA), με την οποία καταλόγισε την παράβαση που διέπραξε η Arkema στην Elf Aquitaine. Η προσφεύγουσα δεν μπορεί συνεπώς να υποστηρίζει ότι η Επιτροπή εφάρμοσε εν προκειμένω μια ριζικά νέα θέση έναντι των μητρικών της εταιριών.

103 Εν πάση περιπτώσει, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν περιορίστηκε στο να διατυπώσει μια συνοπτική αιτιολογία, αλλά εξέθεσε, ρητώς, παραπέμποντας στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, τόσο τις αρχές που προετίθετο να εφαρμόσει για να προσδιορίσει τους αποδέκτες της (αιτιολογικές σκέψεις 370 έως 379 της προσβαλλομένης αποφάσεως) όσο και την εφαρμογή των αρχών αυτών έναντι του ομίλου της Total (αιτιολογικές σκέψεις 427 έως 441).

104 Κατά συνέπεια, η αιτίαση που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως δεν είναι βάσιμη.

105 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως, έχοντας στηριχθεί σε ένα μαχητό τεκμήριο ασκήσεως καθοριστικής επιρροής και έχοντας παραλείψει να εξετάσει επιμελώς τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν για να ανατραπεί το τεκμήριο αυτό, ειδικότερα αυτά που αφορούν το αλυσιτελές του διορισμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας από την Elf Aquitaine και την αυτοτέλεια της προσφεύγουσας κατά τον καθορισμό της εμπορικής της πολιτικής.

106 Όπως όμως προκύπτει από τις σκέψεις 98 έως 101 ανωτέρω, η σύντομη απάντηση που δόθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση στα στοιχεία αυτά δικαιολογείται, όσον αφορά τον ισχυρισμό που αντλείται από την αυτοτέλεια της προσφεύγουσας, από το γεγονός ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν στηριζόταν σε κανένα συγκεκριμένο αποδεικτικό στοιχείο και, όσον αφορά το επιχείρημα που αμφισβητεί τη λυσιτέλεια του διορισμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου, από τον πλεοναστικό χαρακτήρα του στοιχείου αυτού, από το οποίο δεν εξαρτήθηκε ο επίμαχος καταλογισμός. Επομένως, από τον συνοπτικό χαρακτήρα της απαντήσεως αυτής ομοίως δεν μπορεί να διαπιστωθεί παράβαση της υποχρεώσεως επιμελούς και αμερόληπτης εξετάσεως των κρίσιμων στοιχείων που προέκυψαν από τη διοικητική διαδικασία.

107 Επιπλέον, από την ανάγνωση των αιτιολογικών σκέψεων 434 έως 441 της προσβαλλομένης αποφάσεως μπορεί να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή εξέτασε τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας και των μητρικών εταιριών, τα οποία συνοψίζονται στην αιτιολογική σκέψη 431 και τα οποία αποσκοπούν στην αμφισβήτηση του καταλογισμού της επίμαχης παραβάσεως. Από την ανάλυση της απαντήσεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν μπορεί να προσδιορισθούν άλλα κρίσιμα στοιχεία που να αγνοήθηκαν από την Επιτροπή.

108 Ως εκ τούτου, η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως δεν είναι βάσιμη.

109 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο τρίτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου, που αντλείται από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την προσαύξηση του ποσού του προστίμου προκειμένου αυτό να έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα

110 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή πλανήθηκε περί το δίκαιο εφαρμόζοντας την επίμαχη προσαύξηση, βάσει της εκτιμήσεως που συνδέεται με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησαν η Elf Aquitaine και η Total, στον βαθμό που η παράβαση δεν μπορεί να τους καταλογιστεί.

111 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η αιτίαση αυτή στηρίζεται πλήρως στην παραδοχή ότι η επίδικη παράβαση δεν μπορούσε να καταλογισθεί στις μητρικές εταιρίες της προσφεύγουσας, η οποία απορρίφθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου και του δευτέρου λόγου. Συνεπώς, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί εκ προοιμίου.

112 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε τις αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως έχοντας λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της επίμαχης προσαυξήσεως, το μέγεθος και τον κύκλο εργασιών του ομίλου, χωρίς να αποδείξει ότι τα διευθυντικά στελέχη των μητρικών εταιριών είχαν μετάσχει στην παράβαση ή ότι οι πόροι του ομίλου είχαν χρησιμοποιηθεί από τη θυγατρική.

113 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, προκειμένου να καθορίσει το ποσό του προστίμου, η Επιτροπή πρέπει να μεριμνά ώστε το ποσό αυτό να έχει αποτρεπτικό χαρακτήρα και, συναφώς, μπορεί μεταξύ άλλων να λαμβάνει υπόψη το μέγεθος και την οικονομική ισχύ της οικείας επιχειρήσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψεις 106 και 120, και της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 243).

114 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η ανάγκη εξασφαλίσεως επαρκούς αποτρεπτικού χαρακτήρα του προστίμου επιβάλλει την κατάλληλη προσαρμογή του ύψους του προστίμου ώστε το εν λόγω πρόστιμο να μην καθίσταται αμελητέο ή, αντιθέτως, υπερβολικά υψηλό, ιδίως σε σχέση με την οικονομική δυνατότητα της οικείας επιχειρήσεως, σύμφωνα με όσα επιβάλλονται, αφενός, από την ανάγκη εξασφαλίσεως της αποτελεσματικότητας του προστίμου και, αφετέρου, από τον σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 5ης Απριλίου 2006, T-279/02, Degussa κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-897, σκέψη 283, και της 18ης Ιουνίου 2008, T-410/03, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-881, σκέψη 379).

115 Η εφαρμογή ενός πολλαπλασιαστικού συντελεστή, με σκοπό να έχει το πρόστιμο επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, μπορεί να δικαιολογηθεί ιδίως από τη δυνατότητα της οικείας επιχειρήσεως να διαθέσει ευκολότερα τους αναγκαίους πόρους για την πληρωμή του προστίμου της (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 2006, C-289/04 P, Showa Denko κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-5859, σκέψη 18, και αποφάσεις Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 114 ανωτέρω, σκέψη 284, και Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 114 ανωτέρω, σκέψη 379).

116 Έτσι, εν προκειμένω, η Επιτροπή νομίμως προσαύξησε το αρχικό ποσό του επίμαχου προστίμου, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό μέγεθος της επιχειρήσεως την οποία συναποτελούσαν η προσφεύγουσα, η Total και η Elf Aquitaine.

117 Επιπλέον, όσον αφορά την εκτίμηση που δικαιολογείται, μεταξύ άλλων, από τη δυνατότητα της οικείας επιχειρήσεως να διαθέσει ευκολότερα τους αναγκαίους πόρους για την πληρωμή του προστίμου, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, να αποδείξει την ύπαρξη δεσμού μεταξύ της χρησιμοποιήσεως των πόρων της οικείας επιχειρήσεως και της επίμαχης παραβάσεως, αλλά μπορούσε νομίμως να λάβει υπόψη το συνολικό μέγεθος της επιχειρήσεως.

118 Εφόσον η επίμαχη προσαύξηση στηρίζεται νομίμως στο μέγεθος της οικείας επιχειρήσεως και δεδομένου ότι οι πόροι που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της παραβάσεως δεν συνιστούν κατάλληλο κριτήριο, η εφαρμογή της προσαυξήσεως δεν μπορεί να συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως λόγω του γεγονότος και μόνον ότι δεν κάνει διάκριση μεταξύ των ενεχομένων στην παράβαση επιχειρήσεων βάσει του εν λόγω κριτηρίου.

119 Όσον αφορά τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας που αντλείται από τον φερόμενο ως δυσανάλογο χαρακτήρα της επίμαχης προσαυξήσεως, πρέπει, καταρχάς, να τονιστεί ότι η κολαζόμενη παράβαση αντιστοιχεί σε συμπεριφορές των οποίων η έλλειψη νομιμότητας αναγνωρίστηκε από την Επιτροπή επανειλημμένως από τις πρώτες σχετικές παρεμβάσεις της, οπότε δικαιολογείται πλήρως ο καθορισμός του ποσού του προστίμου σε επαρκώς αποτρεπτικό επίπεδο (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Τ-101/05 και Τ-111/05, BASF και UCB κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4949, σκέψεις 46 και 47).

120 Εν συνεχεία, πρέπει να τονιστεί ότι η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως κατά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, προκειμένου να κατευθύνει τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων στην τήρηση των κανόνων περί ανταγωνισμού. Συναφώς, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της οικείας επιχειρήσεως, που πιστοποιείται από τον ιδιαίτερα σημαντικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών της Total και της Elf Aquitaine κατά την πιο πρόσφατη οικονομική χρήση πριν την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως (αιτιολογική σκέψη 463 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η επίμαχη προσαύξηση, με βάση την εφαρμογή του συντελεστή 3, δεν μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη σε σχέση με τον σκοπό της αποτροπής.

121 Κατά συνέπεια, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου, που αντλείται από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την προσαύξηση του ποσού του προστίμου λόγω υποτροπής

122 Ο λόγος αυτός υποδιαιρείται σε δύο σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση των αρχών της νομιμότητας των εγκλημάτων και των ποινών και της ασφαλείας δικαίου

123 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, στηριζόμενη σε προηγούμενες καταδίκες, που αφορούν πραγματικά περιστατικά που συνέβησαν πάνω από 20 έτη πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, παραβίασε τις αρχές της νομιμότητας των εγκλημάτων και των ποινών και της ασφαλείας δικαίου.

124 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι, έχοντας λάβει γνώση των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, Groupe Danone κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-1331), και της 17ης Ιουνίου 2010, C-413/08 P, Lafarge κατά Επιτροπής (Συλλογή 2010, σ. I-5361), παραιτείται από το υπό κρίση σκέλος του έκτου λόγου, εμμένοντας όμως στην επιχειρηματολογία που ανέπτυξε στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του λόγου αυτού, που αντλείται από παραβίαση της αρχής non bis in idem και της αρχής της αναλογικότητας, η δε παραίτηση αυτή σημειώθηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

125 Συνεπώς, παρέλκει πλέον η εξέταση του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής non bis in idem και της αρχής της αναλογικότητας

126 Πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή non bis in idem, στον βαθμό που οι ίδιες προηγούμενες καταδίκες με αυτές που μνημονεύθηκαν στην προσβαλλόμενη απόφαση είχαν ήδη ληφθεί υπόψη προκειμένου να θεωρηθεί υπότροπος, σε δύο προγενέστερες αποφάσεις, ήτοι στις αποφάσεις C(2003) 4570 και C(2004) 4876.

127 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η εφαρμογή της αρχής non bis in idem εξαρτάται από μια τριπλή προϋπόθεση ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, ταυτότητας του παραβάτη και ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου αγαθού. Επομένως, η αρχή αυτή απαγορεύει να επιβάλλεται κύρωση στο ίδιο πρόσωπο περισσότερο από μία φορά για τις ίδιες παράνομες ενέργειες προς προστασία του ίδιου εννόμου αγαθού (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 338).

128 Αφενός, όμως, πρέπει να τονιστεί ότι, στο μέτρο που η Επιτροπή προέβη με την προσβαλλόμενη απόφαση στη συνεκτίμηση προηγούμενων παραβάσεων, όχι για να επιβάλει ξανά κύρωση για τις εν λόγω παραβάσεις, αλλά μόνο για να τιμωρήσει την προσφεύγουσα για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη την οποία αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός της υποτροπής της, το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει ήδη λάβει υπόψη τις ίδιες παραβάσεις στις δύο προαναφερθείσες προγενέστερες αποφάσεις δεν συνεπάγεται παραβίαση της αρχής non bis in idem.

129 Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι οι σωρευτικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής non bis in idem που εκτέθηκαν στη σκέψη 127 ανωτέρω δεν συντρέχουν, εφόσον δεν πληρούται η προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών. Πράγματι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή τιμώρησε την προσφεύγουσα για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη, για την οποία δεν είχε ούτε κινήσει διώξεις ούτε επιβάλει κυρώσεις προηγουμένως, πράγμα το οποίο δεν υποστηρίζει άλλωστε η προσφεύγουσα.

130 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή non bis in idem λαμβάνοντας υπόψη τις αποφάσεις της 85/74 και 94/599 για να διαπιστώσει με την προσβαλλόμενη απόφαση την υποτροπή της προσφεύγουσας, έστω και αν είχε ήδη λάβει υπόψη την ίδια επιβαρυντική περίσταση στις αποφάσεις C(2003) 4570 και C(2004) 4876.

131 Συνεπώς, η αιτίαση αυτή της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

132 Δεύτερον, στο μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, προσαυξάνοντας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, το βασικό ποσό του προστίμου λόγω υποτροπής, παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καταρχάς, πρέπει να απορριφθεί συναφώς ως αβάσιμο το επιχείρημά της ότι, καθόσον η Επιτροπή έλαβε υπόψη την ίδια επιβαρυντική περίσταση στο πλαίσιο των αποφάσεων C(2003) 4570 και C(2004) 4876, ο σκοπός της αποτροπής είχε εκπληρωθεί.

133 Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε ήδη λάβει υπόψη τις αποφάσεις 85/74 και 94/599 για να διαπιστώσει την υποτροπή, στο πλαίσιο άλλων παραβάσεων, δεν την εμπόδιζε να λάβει υπόψη, στην προσβαλλομένη απόφαση, τις δύο αυτές αποφάσεις, στο πλαίσιο της εξετάσεως της σοβαρότητας της επίμαχης παραβάσεως, προκειμένου να αποτρέψει την προσφεύγουσα από την επανάληψη της παραβατικής συμπεριφοράς της στο μέλλον.

134 Εκάστη των εν λόγω παραβάσεων αποτελούσε, ανεξάρτητα η μία από την άλλη, επανάληψη της συνιστώσας παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού συμπεριφοράς, όπως αυτή είχε ήδη διαπιστωθεί στο πλαίσιο των αποφάσεων 85/74 και 94/599, μαρτυρώντας την τάση της προσφεύγουσας να μην αντλεί τις κατάλληλες συνέπειες από τις καταδίκες αυτές (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής, σκέψη 124 ανωτέρω, σκέψη 40).

135 Εν συνεχεία, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας επιβάλλοντάς της νέα προσαύξηση λόγω υποτροπής, παρά το γεγονός ότι η ίδια αυτή περίσταση είχε ήδη ληφθεί υπόψη στις αποφάσεις C(2003) 4570 και C(2004) 4876 και ότι, κατά συνέπεια, δεν της είχε δοθεί καμία δυνατότητα να προσαρμόσει τη συμπεριφορά της. Πράγματι, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν στηρίχθηκε στις εν λόγω αποφάσεις για να στοιχειοθετήσει την υποτροπή της προσφεύγουσας, δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή το ότι οι αποφάσεις αυτές εκδόθηκαν πριν από το πέρας της παραβάσεως για την οποία επιβλήθηκε κύρωση με την προσβαλλόμενη απόφαση.

136 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η αιτίαση της προσφεύγουσας κατά την οποία η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας πρέπει να απορριφθεί και, επομένως, ομοίως πρέπει να απορριφθούν το δεύτερο σκέλος, καθώς και ο υπό κρίση λόγος στο σύνολό του.

Επί του έκτου λόγου, που αντλείται από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τη μείωση του ποσού του προστίμου κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως επί συνεργασίας

137 Η ανακοίνωση περί της συνεργασίας προβλέπει, στα σημεία 21 έως 23, τα εξής:

«21. Για να πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις [για μείωση του ύψους του προστίμου], μια επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή και πρέπει να διακόψει την ανάμειξή της στην πιθανολογούμενη παράβαση το αργότερο κατά τη χρονική στιγμή που υποβάλλει τις αποδείξεις.

22. Η έννοια της "προστιθέμενης αξίας" αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο τα παρεχόμενα αποδεικτικά στοιχεία ενισχύουν, από την ίδια τη φύση τους ή/και την έκταση των λεπτομερειών τους, την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει τα εν λόγω περιστατικά. Κατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή θα θεωρήσει κατά κανόνα ότι τα γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που χρονολογούνται από τη χρονική περίοδο την οποία αφορούν τα πραγματικά περιστατικά έχουν μεγαλύτερη αξία από τα μεταγενέστερα αποδεικτικά στοιχεία. Επίσης, τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται άμεσα στα εν λόγω πραγματικά περιστατικά θα θεωρούνται κατά κανόνα ότι έχουν μεγαλύτερη αξία από εκείνα που αναφέρονται έμμεσα μόνο σε αυτά.

23. Σε κάθε οριστική απόφαση που εκδίδει μετά το τέλος της διοικητικής διαδικασίας, η Επιτροπή θα προσδιορίσει:

α) κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε μια επιχείρηση σε μια δεδομένη χρονική στιγμή αντιπροσώπευαν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τις αποδείξεις που η Επιτροπή είχε τότε στην κατοχή της·

β) το επίπεδο της μείωσης του προστίμου του οποίου θα τύχει μια επιχείρηση, το οποίο θα προσδιορισθεί ως ακολούθως με βάση τα πρόστιμα που θα είχαν διαφορετικά επιβληθεί[:]

— [για την] πρώτη επιχείρηση που πληροί τους όρους του σημείου 21: μείωση 30-50 %·

— [για τη] δεύτερη επιχείρηση που πληροί τους όρους του σημείου 21: μείωση 20-30 %,

— [για τις] επόμενες επιχειρήσεις που πληρούν τους όρους του σημείου 21: μείωση μέχρι 20 %.

Προκειμένου να προσδιορίσει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου εντός των παραπάνω ορίων, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τη χρονική στιγμή κατά την οποία τα αποδεικτικά στοιχεία που πληρούν την προϋπόθεση του σημείου 21 υποβλήθηκαν και τον βαθμό της "προστιθέμενης αξίας" που αυτά τα στοιχεία αντιπροσωπεύουν. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει υπόψη της τον βαθμό και τη διάρκεια της συνεργασίας της επιχείρησης μετά την ημερομηνία υποβολής των αποδεικτικών στοιχείων.

Επί πλέον, εάν μια επιχείρηση παράσχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή και τα οποία έχουν άμεση σχέση με τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της πιθανολογούμενης σύμπραξης (καρτέλ), η Επιτροπή δεν θα λάβει υπόψη τα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβάλει στην επιχείρηση που παρέσχε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία.»

138 Εν προκειμένω, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Degussa πληρούσε τις προϋποθέσεις για να μπορέσει να τύχει πλήρους ασυλίας ως προς τα πρόστιμα. Στη δε EKA Chemicals, στην προσφεύγουσα και στη Solvay, δεδομένου ότι θεωρήθηκαν αντιστοίχως η πρώτη, η δεύτερη και η τρίτη επιχείρηση που πληρούσαν την προϋπόθεση του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, χορηγήθηκαν μειώσεις του ποσού του προστίμου, αντιστοίχως, κατά 40, 30 και 10 % (αιτιολογικές σκέψεις 501 έως 524 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

139 Με τον υπό κρίση λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελής λόγω νομικών σφαλμάτων και σφαλμάτων περί τα πραγματικά περιστατικά και ότι το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να της χορηγήσει επιπρόσθετη μείωση του ύψους του προστίμου βάσει του εύρους και της σπουδαιότητας της συνεργασίας της κατά τη διοικητική διαδικασία.

140 Ο υπό κρίση λόγος υποδιαιρείται σε τέσσερα σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ερμηνεία της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας

141 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή πλανήθηκε περί το δίκαιο, στην αιτιολογική σκέψη 512 της προσβαλλομένης αποφάσεως, δίδοντας μια «αμιγώς χρονολογική» ερμηνεία στην ανακοίνωση περί της συνεργασίας και θεωρώντας την ημερομηνία της συμβολής ως ουσιώδες κριτήριο για την εφαρμογή της. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι η δική της συμβολή ήταν η σημαντικότερη για την απόδειξη της

παραβάσεως, οπότε η σημαντική προστιθέμενη αξία της συμβολής της δικαιολογεί το να θεωρηθεί «πρώτη επιχείρηση» κατά την έννοια του σημείου 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας.

142 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι από τα μη αμφισβητούμενα στοιχεία της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η EKA Chemicals υπέβαλε την αίτησή της περί επιείκειας στις 29 Μαρτίου 2003, προέβη σε προφορική δήλωση στις 31 Μαρτίου 2003 και προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία της παραβάσεως κατά τη διάρκεια της ίδιας εβδομάδας (αιτιολογικές σκέψεις 67, 503 και 505 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

143 Δεν αμφισβητείται επίσης ότι μόνο μετά τα περιστατικά αυτά η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή την αίτησή της περί επιείκειας συνοδευόμενη από δεκατρία παραρτήματα, αναφέροντας ότι αυτά περιείχαν έγγραφα σχετικά με την επίμαχη σύμπραξη, με τηλεομοιοτυπία της 3ης Απριλίου 2003, στις 15:50. Στις 26 Μαΐου 2003, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην Επιτροπή νέα στοιχεία σχετικά με την αίτησή της περί επιείκειας, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν οι εξηγήσεις σχετικά με τα έγγραφα που διαβιβάστηκαν στις 3 Απριλίου 2003 (αιτιολογικές σκέψεις 69, 510 και 516 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

144 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή ανέφερε ότι η EKA ήταν η πρώτη επιχείρηση που εκπλήρωσε τους όρους που προβλέπονται στο σημείο 21 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, δεδομένου ότι είχε παράσχει στην Επιτροπή, στις 29 και 31 Μαρτίου 2003, αποδείξεις που συνιστούν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τις αποδείξεις που είχε ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή κατά τον χρόνο της συμβολής της (αιτιολογική σκέψη 503 της προσβαλλομένης αποφάσεως), και ότι η προσφεύγουσα ήταν η δεύτερη επιχείρηση που εκπλήρωσε τους ίδιους αυτούς όρους, με στοιχεία που προσκόμισε στις 3 Απριλίου 2003 (αιτιολογική σκέψη 509 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

145 Στην αιτιολογική σκέψη 512 της προσβαλλομένης αποφάσεως, την οποία επικρίνει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:

«[…] από το σημείο 23 της ανακοινώσεως περί της [συνεργασίας] προκύπτει σαφώς ότι η ημερομηνία κάθε κοινοποιήσεως στοιχείων που υπερβαίνει το όριο πέραν του

οποίου τα αποδεικτικά στοιχεία θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία είναι καθοριστική για τον υπολογισμό των ορίων της μειώσεως. Τα αποδεικτικά στοιχεία συγκρίνονται με αυτά που έχει ήδη στη κατοχή της η Επιτροπή κατά την ημερομηνία κατά την οποία προσκομίζονται. Κατά συνέπεια, προκειμένου να καθοριστεί αν η εν λόγω κοινοποίηση στοιχείων αντιπροσωπεύει σημαντική προστιθέμενη αξία, λαμβάνονται υπόψη μόνον τα στοιχεία που έχουν τεθεί ήδη στον φάκελο της Επιτροπής και οι αποδείξεις που προσκόμισε η οικεία επιχείρηση. Έτσι [η Επιτροπή …] εκτιμά ότι η κοινοποίηση στοιχείων στην οποία προέβη η EKA [Chemicals] στις 29 Μαρτίου 2003 υπερβαίνει, από κοινού με την από 31 Μαρτίου 2003 δήλωσή της, το προαναφερθέν όριο σύμφωνα με το σημείο 21 της ανακοινώσεως περί της [συνεργασίας]. Ως εκ τούτου, η EKA [Chemicals] μπορεί να τύχει μειώσεως εντός των πρώτων ορίων που διαλαμβάνονται στο σημείο 23 της ανακοινώσεως περί της [συνεργασίας]. Τούτο σημαίνει ότι η αξία των κοινοποιήσεων [της προσφεύγουσας] μπορεί να έχει σημασία μόνον προκειμένου να καθοριστεί ένα ενδεχόμενο επίπεδο μειώσεως εντός των επόμενων ορίων.»

146 Πρέπει να τονιστεί, συναφώς, ότι από τα σημεία 21 και 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας προκύπτει ότι, προκειμένου να μπορεί να διεκδικήσει μείωση του ποσού του προστίμου, η επιχείρηση πρέπει να παράσχει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή.

147 Επιπλέον, προκειμένου να εφαρμόσει τα όρια μειώσεως του ποσού του προστίμου που προβλέπονται στο σημείο 23, στοιχείο β΄, της εν λόγω ανακοινώσεως, η Επιτροπή πρέπει να ορίσει το χρονικό σημείο κατά το οποίο η επιχείρηση ικανοποίησε την προϋπόθεση αυτή.

148 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την οικονομία του συστήματος που προβλέπεται στην εν λόγω ανακοίνωση, το οποίο προβλέπει τρία διαφορετικά όρια για την «πρώτη», τη «δεύτερη» και τις «επόμενες» επιχειρήσεις που πληρούν την ως άνω προυπόθεση και συνεπάγεται επομένως ότι η Επιτροπή οφείλει να προσδιορίζει το ακριβές χρονικό σημείο κατά το οποίο ικανοποιήθηκαν από την οικεία επιχείρηση οι προϋποθέσεις μειώσεως του ποσού του προστίμου, συγκρίνοντας τα παρασχεθέντα αποδεικτικά στοιχεία με αυτά που ήταν ήδη στην κατοχή της κατά την ημερομηνία της αιτήσεως.

149 Με βάση τις εκτιμήσεις αυτές, ορθώς η Επιτροπή καθόρισε τα όρια που διαλαμβάνονται στο σημείο 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, στις αιτιολογικές σκέψεις 503 και 509 της προσβαλλομένης αποφάσεως, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό σημείο στο οποίο, αντιστοίχως, η EKA Chemicals και η προσφεύγουσα ικανοποίησαν τις προϋποθέσεις του σημείου 21 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας.

150 Οι εκτιμήσεις αυτές δεν τίθενται εν αμφιβόλω από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας που αμφισβητούν τη μέθοδο αυτή για διάφορους λόγους.

151 Πρώτον, η προβληθείσα από την προσφεύγουσα ερμηνεία, κατά την οποία η αναφορά στην «πρώτη» επιχείρηση, στο σημείο 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, πρέπει να νοηθεί ως σημαίνουσα την επιχείρηση της οποίας η συμβολή έχει την υψηλότερη προστιθέμενη αξία, ουδόλως προκύπτει από το γράμμα του εν λόγω σημείου, το οποίο αφορά ειδικώς την «πρώτη επιχείρηση που πληροί τους όρους του σημείου 21», ήτοι τον όρο να υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή κατά τη χρονική στιγμή της υποβολής της αιτήσεως.

152 Δεύτερον, η προσφεύγουσα προσάπτει, κακώς, στην Επιτροπή ότι στηρίχθηκε σε μια «αμιγώς χρονολογική» προσέγγιση, η οποία ισοδυναμεί με παροχή ανταμοιβής στην πρώτη συνεργαζόμενη επιχείρηση και, έτσι, με αναγνώριση υπεροχής στο «χρονολογικό κριτήριο και μόνο, ανεξάρτητα από τον βαθμό της προστιθέμενης αξίας της συμβολής».

153 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 503, 509 και 515 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή, κατατάσσοντας τις επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει αίτηση επιείκειας με βάση τα όρια που προβλέπονται στο σημείο 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, δεν στηρίχθηκε αποκλειστικά στη σειρά κατά την οποία οι επιχειρήσεις είχαν υποβάλει τις αιτήσεις τους, αλλά έλαβε υπόψη την αξία των συμβολών τους, εξετάζοντας, σύμφωνα με τον όρο που προβλέπεται στο σημείο 21 της εν λόγω ανακοινώσεως, αν τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία είχαν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με αυτά που είχε ήδη στην κατοχή της κατά τη χρονική στιγμή της υποβολής κάθε αντίστοιχης αιτήσεως.

154 Αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η μέθοδος αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη χρονική όσο και την ποιοτική πτυχή της συμβολής και ανταμείβοντας την επιχείρηση που ικανοποίησε, πρώτη, τους όρους της μειώσεως, ανταποκρίνεται στους σκοπούς που επιδιώκει η ανακοίνωση περί της συνεργασίας, καθόσον παρακινεί τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να συνεργαστούν να παρέμβουν όσο το δυνατόν νωρίτερα στην έρευνα, προσκομίζοντας, με την πρώτη τους αίτηση, το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που έχουν στη διάθεσή τους. Ειδικότερα, δημιουργώντας την προτροπή υπερβάσεως του ορίου σημαντικής προστιθέμενης αξίας ήδη από την πρώτη αίτηση, αποτρέπει τον εκ μέρους της επιχειρήσεως κατακερματισμό της προσπάθειάς της για συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

155 Τρίτον, δεδομένου ότι η ανακοίνωση περί της συνεργασίας στηρίζεται σε μια μέθοδο που καθιστά αναγκαίο τον καθορισμό μιας ακριβούς χρονολογικής τάξεως των αιτήσεων, αντιστοιχούσας στους σκοπούς της διαφάνειας και της ασφαλείας δικαίου, η εφαρμογή της δεν μπορεί να αποκλίνει ανάλογα με το αν το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των αιτήσεων είναι μεγάλο ή μικρό. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να επικαλείται το γεγονός ότι, εν προκειμένω, οι αιτήσεις υποβλήθηκαν με μερικών ημερών χρονική απόσταση μεταξύ τους, όσον αφορά την αίτηση της EKA Chemicals και τη δική της, ή ακόμη και με μερικών ωρών χρονική απόσταση, όσον αφορά τη δική της αίτηση και την αίτηση της Solvay.

156 Τέταρτον, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αντλεί επιχείρημα από τη λύση που προκύπτει από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Μαΐου 2009, T-116/04, Wieland-Werke κατά Επιτροπής (Συλλογή 2009, σ. II-1087, σκέψη 127), κατά την οποία, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του βαθμού συνεργασίας δύο επιχειρήσεων, το χρονικό στοιχείο δεν μπορεί να λαμβάνεται υπόψη σε καταστάσεις κατά τις οποίες τα ενδιαφερόμενα μέρη διαβίβασαν πληροφορίες με αρκετά μικρή χρονική διαφορά και κατά το ίδιο περίπου στάδιο της διοικητικής διαδικασίας.

157 Αρκεί να υπομνησθεί ότι η επικληθείσα λύση αφορά το σημείο Δ της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4), το οποίο δεν κάνει καμία αναφορά στο κριτήριο της χρονικής προτεραιότητας της συνεργασίας μιας επιχειρήσεως σε σχέση με άλλη,

διευκρινιζομένου εξάλλου ότι, στην επικληθείσα απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε το επιχείρημα που αντλήθηκε από την εφαρμογή, κατ' αναλογία, του σημείου 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας που εφαρμόζεται στην υπό κρίση υπόθεση (απόφαση Wieland-Werke κατά Επιτροπής, σκέψη 156 ανωτέρω, σκέψεις 126 και 129).

158 Πέμπτον, στον βαθμό που η προσφεύγουσα επικαλείται τους κανόνες που ισχύουν σε ορισμένα κράτη μέλη, αρκεί η διαπίστωση ότι, δεδομένου ότι το πρόγραμμα επιεικούς μεταχειρίσεως που υιοθέτησε η Επιτροπή είναι αυτοτελές, τα προγράμματα που εφαρμόζουν οι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό αρχές των κρατών μελών δεν μπορούν να αναιρέσουν την ερμηνεία που προκύπτει από τις διατάξεις των σημείων 21 και 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας.

159 Έκτον, όσον αφορά το υπόδειγμα προγράμματος επιεικούς μεταχειρίσεως που κατήρτισε το ευρωπαϊκό δίκτυο του ανταγωνισμού τον Σεπτέμβριο του 2006, πρέπει να τονιστεί ότι το υπόδειγμα αυτό, που αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στο να οδηγήσει στην εκούσια εναρμόνιση των προγραμμάτων επιεικούς μεταχειρίσεως που εφαρμόζουν τα μέλη του δικτύου, είναι μεταγενέστερο της εκδόσεως της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας και δεν μπορεί συνεπώς να χρησιμεύσει ως χρήσιμο στοιχείο για την ερμηνεία της.

160 Εν πάση περιπτώσει, το σημείο 11 του υποδείγματος αυτού, το οποίο επικαλείται η προσφεύγουσα και κατά το οποίο, «για να οριστεί το κατάλληλο επίπεδο μειώσεως του προστίμου, η αρμόδια για τον ανταγωνισμό αρχή θα λαμβάνει υπόψη την ημερομηνία κατά την οποία κοινοποιήθηκαν τα αποδεικτικά στοιχεία (και επίσης τη σειρά κατά την οποία οι επιχειρήσεις υπέβαλαν τη σχετική αίτηση), και τη συνολική προστιθέμενη αξία που τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία αντιπροσωπεύουν», ουδόλως αποκλείει τη μέθοδο που εφάρμοσε η Επιτροπή εν προκειμένω, η οποία στηρίζεται ακριβώς στους παράγοντες αυτούς. Όσον αφορά τον ακριβή συνδυασμό του χρονικού και του ποιοτικού παράγοντα, το σημείο 24 του ίδιου υποδείγματος προβλέπει τη δυνατότητα «συνδυασμού των παραμέτρων αυτών κατά διάφορους τρόπους προκειμένου να ανταμειφθεί ο αιτών για τη συμβολή του», υπογραμμίζοντας ταυτοχρόνως τη σημασία μιας «καθαρής διαφοράς μεταξύ της απαλλαγής από την επιβολή προστίμων και τη μείωση του ποσού τους, προκειμένου να καταστούν οι αιτήσεις περί απαλλαγής από την επιβολή προστίμων πολύ πιο ενδιαφέρουσες», πράγμα το οποίο δεν αμφισβητείται εν προκειμένω.

161 Τέλος, στον βαθμό που η προσφεύγουσα αναφέρει, με το δικόγραφο της προσφυγής, ότι «καλεί το Γενικό Δικαστήριο να εξετάσει αυτεπαγγέλτως την ενδεχόμενη έλλειψη νομιμότητας των επίμαχων διατάξεων της εν λόγω ανακοινώσεως, σε σχέση με τις γενικές αρχές του δικαίου, ειδικότερα τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της αναλογικότητας και της επιείκειας», αρκεί να τονιστεί ότι η τελευταία αυτή επιχειρηματολογία δεν στηρίζεται σε κανένα επιχείρημα διαφορετικό από αυτά που εξετάστηκαν και απορρίφθηκαν ανωτέρω και, επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

162 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του υπό κρίση λόγου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από το ότι η προστιθέμενη αξία των αποδεικτικών στοιχείων που υπέβαλε η προσφεύγουσα ήταν μεγαλύτερη από αυτή των στοιχείων που υπέβαλε η EKA Chemicals

163 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, αν η Επιτροπή είχε ερμηνεύσει ορθώς την ανακοίνωση περί της συνεργασίας, θα είχε οπωσδήποτε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ήταν η πρώτη επιχείρηση που ικανοποίησε τους όρους χορηγήσεως μειώσεως του προστίμου. Τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό στην εκ μέρους της Επιτροπής απόδειξη της παραβάσεως και, μεταξύ άλλων, αντιπροσωπεύουν πολύ σημαντικότερη προστιθέμενη αξία από αυτά που προσκόμισε η EKA Chemicals.

164 Από την εξέταση του πρώτου σκέλους του υπό κρίση λόγου προκύπτει ότι ορθώς η Επιτροπή καθόρισε τη σειρά των επιχειρήσεων που πληρούσαν τους όρους για χορήγηση μειώσεως του προστίμου, εξετάζοντας αν η οικεία επιχείρηση είχε παράσχει τα σημαντικής προστιθέμενης αξίας αποδεικτικά στοιχεία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, προτού μια άλλη επιχείρηση ικανοποιήσει τον όρο αυτό.

165 Η Επιτροπή, δεδομένου ότι διαπίστωσε ότι τα στοιχεία που παρέσχε η EKA Chemicals μεταξύ 29 και 31 Μαρτίου 2003 πληρούσαν τον όρο αυτό, πράγμα που η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί στο πλαίσιο του υπό κρίση σκέλους του λόγου ακυρώσεως, την κατέταξε, ορθώς, ως την πρώτη επιχείρηση, κατά την έννοια του σημείου 23, στοιχείο β΄, της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, ανεξάρτητα από την αξία των μεταγενέστερων συμβολών, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν και η συμβολή της προσφεύγουσας.

166 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

Επί του τρίτου σκέλους, που προβλήθηκε επικουρικώς και αντλείται από την έλλειψη σημαντικής προστιθέμενης αξίας των στοιχείων που παρέσχε η EKA Chemicals

167 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή πλανήθηκε περί τα πραγματικά περιστατικά, έχοντας θεωρήσει ότι τα στοιχεία που παρέσχε η EKA Chemicals μεταξύ 29 και 31 Μαρτίου 2003 αντιπροσώπευαν «σημαντική προστιθέμενη αξία» κατά την έννοια των σημείων 21 έως 23 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας. Κατά την προσφεύγουσα, τα στοιχεία αυτά απλώς επιβεβαιώνουν τα στοιχεία που παρέσχε η Degussa και αφορούν, ουσιαστικά, τη σκανδιναβική αγορά και τις διμερείς συσκέψεις των αρχών της παραβάσεως, προτού τεθούν σε εφαρμογή οι «κανόνες του παιχνιδιού» της επίμαχης πολυμερούς συμπράξεως.

168 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι η Επιτροπή, καίτοι δεν μπορεί, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συνεργασίας που παρέχουν τα μέλη μιας συμπράξεως, να παραβιάσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως για να αξιολογήσει την ποιότητα και τη χρησιμότητα της συνεργασίας συγκεκριμένης επιχειρήσεως. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να ελεγχθεί παρά για πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως (βλ. απόφαση Wieland-Werke κατά Επιτροπής, σκέψη 156 ανωτέρω, σκέψη 124 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

169 Εν προκειμένω, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η EKA Chemicals είχε προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σημαντικής προστιθέμενης αξίας σε σχέση με αυτά που είχε ήδη στην κατοχή της κατά την ημερομηνία της σχετικής συμβολής (αιτιολογική σκέψη 503 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

170 Συναφώς, πρέπει να τονισθεί, καταρχάς, ότι από την αιτιολογική σκέψη 506 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η EKA Chemicals παρέσχε έγγραφα από τη σχετική περίοδο, που αναφέρονταν σε ορισμένες συσκέψεις και άλλες επαφές που είχαν χαρακτήρα συμπαιγνίας και αφορούσαν πραγματικά περιστατικά τα οποία αγνοούσε προηγουμένως η Επιτροπή και τα οποία είχαν άμεσο αντίκτυπο στην απόδειξη της διάρκειας της συμπράξεως, όσον αφορά την περίοδο μεταξύ 31 Ιανουαρίου 1994 και 14 Οκτωβρίου 1997, καθώς και στοιχεία που επιβεβαίωναν και συμπλήρωναν αυτά που προσκόμισε η Degussa, για την περίοδο μεταξύ της 14ης Οκτωβρίου 1997 και της 31ης Δεκεμβρίου 1999.

171 Όσον αφορά τη διαπίστωση μιας ενιαίας παραβάσεως τελεσθείσας στο επίπεδο του ΕΟΧ, πράγμα που δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα, η εκτίμηση των πληροφοριών της EKA Chemicals δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για τον λόγο ότι αυτές αφορούσαν κυρίως τη σκανδιναβική αγορά. Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι η EKA Chemicals διαβίβασε πληροφορίες σχετικά με τις επαφές που είχε με τους παραγωγούς στην «ηπειρωτική Ευρώπη» και ότι, επιπλέον, ορισμένος αριθμός παραβατικών συμπεριφορών αφορούσε, αδιακρίτως, τη σκανδιναβική αγορά και την αγορά της «ηπειρωτικής Ευρώπης» (βλ., μεταξύ άλλων, αιτιολογικές σκέψεις 106 και 144 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

172 Ακολούθως, από το γεγονός, που επικαλέσθηκε η προσφεύγουσα, ότι η συμβολή της EKA Chemicals αφορούσε, σε μεγάλο βαθμό, την αρχική περίοδο της συμπράξεως δεν μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω η σημαντική προστιθέμενη αξία της συμβολής αυτής. Πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα στοιχεία που παρέσχε η EKA Chemicals παρέσχον τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προσδιορίσει την έναρξη της συμπράξεως στις 31 Ιανουαρίου 1994 και να αποδείξει τα σχετικά με την αρχική περίοδο της συμπράξεως πραγματικά περιστατικά, μεταξύ 31 Ιανουαρίου 1994 και 14 Οκτωβρίου 1997. Έτσι, σε αντίθεση προς όσα διατείνεται η προσφεύγουσα, τα στοιχεία αυτά δεν επιβεβαίωσαν απλώς τις πληροφορίες που διέθετε ήδη η Επιτροπή κατά τον χρόνο της σχετικής αιτήσεως. Επιπλέον, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 506 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η συμβολή της EKA Chemicals περιελάμβανε

στοιχεία που επιβεβαίωναν και συμπλήρωναν αυτά που προσκόμισε η Degussa, για τη μετέπειτα περίοδο, μεταξύ 14 Οκτωβρίου 1997 και 31 Δεκεμβρίου 1999.

173 Δεδομένου ότι η εκτίμηση αυτή δεν εξαρτάται από την αξία της συμβολής της προσφεύγουσας, η τελευταία αυτή δεν μπορεί βασίμως να αμφισβητήσει την εκτίμηση αυτή, αναφέροντας ότι είχε προσκομίσει πιο λεπτομερή στοιχεία, σχετικά με τον συγκεκριμένο μηχανισμό της λειτουργίας της επίμαχης συμπράξεως για τις σχετικές περιόδους.

174 Τέλος, η σημαντική προστιθέμενη αξία των στοιχείων που υπέβαλε η EKA Chemicals ομοίως δεν μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω από το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από τον υποτιθέμενο περιορισμένο αριθμό των αιτιολογικών σκέψεων στις οποίες διαλαμβάνονται τα στοιχεία αυτά.

175 Με βάση τις παρατηρήσεις αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη συμπεραίνοντας ότι η EKA Chemicals είχε υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία σημαντικής προστιθέμενης αξίας, κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, πριν από την ημερομηνία της περί επιεικείας αιτήσεως που υπέβαλε η προσφεύγουσα.

176 Επομένως, το τρίτο σκέλος του υπό κρίση λόγου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου σκέλους, που υποβλήθηκε επικουρικότερον και στηρίζεται σε πρόσθετη μείωση του ποσού του προστίμου πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας

177 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να της χορηγήσει πρόσθετη μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της έμπρακτης συνεργασίας της, πέραν του

πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, προκειμένου να αντικατοπτρισθεί η «ορθή αξία» της συμβολής της, λαμβανομένου υπόψη του προδήλως ανεπαρκούς χαρακτήρα της μειώσεως που χορηγήθηκε κατ' εφαρμογήν της εν λόγω ανακοινώσεως.

178 Αρκεί να υπομνησθεί συναφώς ότι, όσον αφορά τις παραβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, καταρχήν, ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί βασίμως να προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη τον βαθμό της συνεργασίας του ως ελαφρυντική περίσταση, εκτός του νομικού πλαισίου της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2006, Τ-15/02, BASF κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-497, σκέψη 586 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

179 Εν προκειμένω, η εκτίμηση αυτή ισχύει τοσούτω μάλλον που η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη συνεργασία της προσφεύγουσας, μειώνοντας το ποσό του προστίμου κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί βασίμως να προσάπτεται στην Επιτροπή ότι δεν εφάρμοσε πρόσθετη μείωση του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, πέραν του πεδίου εφαρμογής της εν λόγω ανακοινώσεως.

180 Επιπλέον, στον βαθμό που η προσφεύγουσα επικαλείται την ύπαρξη περιστάσεων που δικαιολογούν παρέκκλιση από τις εκτιμήσεις αυτές, υποστηρίζοντας ότι η αξία της συμβολής της δεν ελήφθη παρά μερικώς υπόψη κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα την ανώτατη μείωση, κατά 30 %, στο πλαίσιο των ορίων που ίσχυαν για αυτήν δυνάμει του σημείου 23 της εν λόγω ανακοινώσεως, τούτο δε παρά το γεγονός ότι η προσφεύγουσα είχε γνωστοποιήσει πρόσθετα στοιχεία μόλις στις 26 Μαΐου 2003, ήτοι πολλές εβδομάδες μετά την αρχική της αίτηση, η οποία περιοριζόταν σε δεκατρία παραρτήματα και ανέφερε ότι τα εν λόγω παραρτήματα περιείχαν έγγραφα σχετικά με την επίμαχη σύμπραξη (αιτιολογικές σκέψεις 510 και 513 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

181 Επομένως, η προσφεύγουσα, δεδομένου ότι η συνεργασία της ανταμείφθηκε με την ανώτατη μείωση στο πλαίσιο των ορίων που εφαρμόζονταν δυνάμει της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να διεκδικεί βασίμως πρόσθετη μείωση για τον ίδιο λόγο, δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών.

182 Κατά συνέπεια, ο έκτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

183 Τέλος, όσον αφορά το επικουρικώς υποβληθέν αίτημα περί μετατροπής του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι, δεδομένου ότι κανένα από τα προβληθέντα εν προκειμένω στοιχεία δεν μπορεί να δικαιολογήσει μείωση του ποσού του προστίμου, δεν πρέπει να δεχθεί, στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας, την αίτηση αυτή.

184 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

185 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Arkema France SA στα δικαστικά έξοδα.

Vadapalas Prek Dittrich

Truchot O'Higgins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Ιουλίου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Το ιστορικό της διαφοράς ..... II - 5464

Η προσβαλλόμενη απόφαση ..... II - 5466

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 5468

Σκεπτικό ..... II - 5470

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των κανόνων περί καταλογισμού στη μητρική εταιρία της παραβάσεως που έχει διαπράξει η θυγατρική της και από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ..... II - 5470

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις ..... II - 5470

Επί της προβαλλόμενης παραβάσεως των κανόνων περί καταλογισμού στη μητρική εταιρία της παραβάσεως που έχει διαπράξει η θυγατρική της ..... II - 5474

Επί της προβαλλομένης παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ..... II - 5475

Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τον καταλογισμό της παραβάσεως στην Total και στην Elf Aquitaine ..... II - 5478

Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως ..... II - 5483

Επί του τετάρτου λόγου, που αντλείται από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την προσαύξηση του ποσού του προστίμου προκειμένου αυτό να έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα ..... II - 5489

Επί του πέμπτου λόγου, που αντλείται από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με την προσαύξηση του ποσού του προστίμου λόγω υποτροπής ..... II - 5491

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση των αρχών της νομιμότητας των εγκλημάτων και των ποινών και της ασφαλείας δικαίου ..... II - 5492

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής non bis in idem και της αρχής της αναλογικότητας ..... II - 5492

Επί του έκτου λόγου, που αντλείται από νομικά σφάλματα και από σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τη μείωση του ποσού του προστίμου κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως επί συνεργασίας ..... II - 5495

Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ερμηνεία της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας ..... II - 5497

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από το ότι η προστιθέμενη αξία των αποδεικτικών στοιχείων που υπέβαλε η προσφεύγουσα ήταν μεγαλύτερη από αυτή των στοιχείων που υπέβαλε η EKA Chemicals ..... II - 5503

Επί του τρίτου σκέλους, που προβλήθηκε επικουρικώς και αντλείται από την έλλειψη σημαντικής προστιθέμενης αξίας των στοιχείων που παρέσχε η EKA Chemicals ..... II - 5504

Επί του τετάρτου σκέλους, που υποβλήθηκε επικουρικότερον και στηρίζεται σε πρόσθετη μείωση του ποσού του προστίμου πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας ..... II - 5506

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 5508